

JAARVERSLAG
2017

Aan dit verslag werd meegewerkt door

De heer Jean Marbehant (voorzitter Fediex)
Mevrouw M. De Marrez en V. Calozet (Fediex)
De heren M. Calozet, B. Lussis, O. Pilate en A. Sneessens (Fediex)
De heer J.P. Liebaert (Confederatie Bouw)

Verantwoordelijke uitgever

Michel Calozet

Lay-out

www.imagesdemarc.be

Foto's

Emmanuel Crooy, Iris Haidau, Damien Lamarche, Fediex

Coverfoto

Emmanuel Crooy

Vertaling

Dynamics Translations, Fleur De Grauwe

Gedrukt op milieuvriendelijk papier.

Geachte collega's,

We schrijven april, en we kijken even om naar de belangrijkste activiteiten van onze sector in het afgelopen jaar. 2017 was een jaar van lichte groei, zowel in de bouwsector als in die van de civiele bouwkunde. Deze groei zou zich in 2018 overigens sterker moeten doorzetten. 2017 was voor onze federatie ook het jaar waarin het CoDT (Code du Développement Territorial, het Waalse Wetboek van Ruimtelijke Ontwikkeling) in werking trad. Voortaan is het mogelijk om tegelijk een aanvraag tot wijziging van het gewestplan én een vergunningsaanvraag voor ontginning in te dienen. Het CoDT introduceert voorts een verschil in compensatiestelsel tussen de wijzigingen van het gewestplan voor een aanhorigheden gebied en voor de creatie of uitbreiding van een ontginningsgebied. Het was ook een zeer druk jaar op sociaal en technisch vlak.

© Emmanuel Crooij

Bovendien was 2017 een zeer uitzonderlijk jaar voor onze federatie vermits Fediex het hele jaar lang zijn 75^e verjaardag heeft gevierd! Dit mooie jubileum was een goede aanleiding om drie werkbezoekdagen op sites, geplaatst onder de hoge bescherming van Zijne Majesteit de Koning, en een gala-avond te organiseren. Heel onze sector en al onze partners waren er welkom.

Onder impuls van haar voorzitter, de heer Michel Evrard, organiseerde de Commissie Communicatie van Fediex een seminar rond spitstechnieken ten dienste van het milieu en de buurtschap (april 2017), een seminar rond natuur en biodiversiteit (juni 2017) en een seminar rond de ontginningssector en zijn producten (oktober 2017). Wij telden meer dan 500 deelnemers bij deze werkzaamheden.

Tot slot vonden 400 mensen de weg naar BOZAR voor een grote gala-avond om bij te praten, te vieren en te feesten in aanwezigheid van federaal minister Marie-Christine Marghem en minister-president Willy Borsus van het Waals Gewest.

75 jaar worden, dat is een mooi verhaal, maar het is ook een nieuwe start voor een nieuwe periode van grote projecten. Zo kennen we meteen de pittige opdracht voor de nieuwe raad van bestuur van Fediex die tijdens onze algemene vergadering van

april 2018 zal worden verkozen. Ik wens het nieuwe team het allerbeste, en ik maak van deze gelegenheid gebruik om Michel en zijn team te danken voor de formidabele samenwerking die wij de voorbije zes jaar mochten ervaren, volledig tot uw dienst!

Met hartelijke groet,

Jean Marbehant
Voorzitter

Economische context

Fediex heeft beslist om samen te werken met de UCL (Earth and Life Institute – dr. Ignace Adant) voor de realisatie van het statistische gedeelte van haar jaarlijkse verslagen.

Fediex wil immers elk jaar kunnen beschikken over een statistische basis, aangevuld met een economische benadering om de micro-economische gegevens van de ontginningssector te kunnen situeren in een macro-economische context.

Dit eerste verslag wordt het voorwerp van een specifieke verspreiding in oktober 2018.

ALGEMENE ECONOMISCHE CONTEXT*

De groei in de Belgische economie versnelde in 2017 licht (+1,7%, volgens de ramingen van het INR, tegenover 1,5%

in 2016). Deze versnelling was echter minder uitgesproken dan in de eurozone waar er een half procent bijkwam, om uit te komen op een groeipercentage van 2,3% hoger dan in België.

Het groeipercentage van de Belgische economie bedraagt weliswaar nog niet opnieuw meer dan 2% per jaar, zoals vaak het geval was vóór het uitbreken van de financieel-economische crisis van 2008 maar de Belgische economie presteert lang niet slecht. Met een verwachte groei van ongeveer 1,8% in 2018 geeft het FPB immers aan dat de Belgische economie over het geheel van de periode 2017-2018 een groei vertoont die hoger ligt dan haar groeipotentieel (geraamd op ±1,4% per jaar door het FPB).

Bovendien schijnt de Belgische economische groei momenteel veel ba-

nen te scheppen en investeringen te bevorderen. De Belgische economie heeft in 2017 immers meer dan 60.000 banen gecreëerd en het FPB verwacht een nieuwe stijging met circa 60.000 eenheden in 2018. Deze nieuwe arbeidsplaatsen doen de werkloosheidsgraad merkbaar dalen: van 8,5% in 2015 naar 7,2% in 2017; in 2018 zou hij 6,7% bedragen. Tegelijkertijd nemen in België ook de investeringen toe (+5% in 2017¹ en +4,3% in 2018).

CONJUNCTUUR VAN DE BOUWSECTOR IN 2017*

De bezoldigde werkgelegenheid in de bouw onderworpen aan de Belgische sociale zekerheid begon in 2017

¹ Na correctie van de brutocijfers om het effect van bepaalde investeringen te neutraliseren die in feite overeenstemmen met invoer door enkele grote multinationale ondernemingen.

eindelijk weer te groeien (+0,7% na een inkrimping met 17.000 banen tijdens de periode 2012-2016). Er bestaat een rechtstreeks verband tussen dit herstel van de werkgelegenheid en een groeiende bouwconjunctuur, zoals overigens blijkt uit verschillende bouwconjunctuurindicatoren. In 2017 vertoonden de indicator van het ondernemersvertrouwen en de activiteitsduur verzekerd door hun orderboekje immers allebei een gemiddeld niveau dat hoger lag dan in 2016.

De details van de bouwbalans ontbreken grotendeels nog. Toch is het nu al duidelijk dat het werkvolume vrij sterk is gegroeid in 2017 (+2,5% volgens Euroconstruct²), hoofdzakelijk bij de burgerlijke bouwkunde en bij renovatie.

WONINGBOUW

Bij het aantal nieuwe woningen dat in 2017 vergund werd, was er een zekere achteruitgang (-2,2%), na een aanzienlijke toename in 2016 (+11,5%). Een grotere achteruitgang werd in feite verwacht omdat de cijfers van 2017 de steun moesten verliezen die ze hadden gekregen in 2016, met andere woorden: een versnelling van de vraag vóór de verstrenging van de energieprestatie-eisen die er kwam in Vlaanderen op 1 januari 2016³. De realiteit pakte iets anders uit. De nieuwe verstrenging van de energieprestatie-eisen van toepassing op bouwaanvragen ingediend in Vlaanderen na 1 januari 2018 gaf immers opnieuw aanleiding tot een tijdelijke versnelling van de vraag. En, omdat die versnelling sneller dan de vorige in de cijfers werd weerspiegeld, kon zij de achteruitgang van het aantal nieuwe in 2017 vergunde woningen beperken. Hoe dan ook heeft de voltooiing van de in 2016 vergunde woningen gecombineerd met een uiteindelijk beperkte achteruitgang van het aantal in 2017 vergunde woningen aanleiding gegeven tot een groei van de activiteiten die te maken hebben met de bouw van nieuwbouwwoningen (met ongeveer 2% volgens Euroconstruct).

² 84^e Euroconstruct-conferentie, november 2017.

³ Deze strengere vereisten die van toepassing zijn op de dossiers ingediend vanaf 1 januari 2016 hebben aanleiding gegeven tot een massaal aantal bouwaanvragen tijdens de laatste maanden van 2015. Zij lagen daarna ook ten grondslag aan heel veel bouwvergunningen verleend tijdens de eerste maanden van 2016.

De renovatie heeft dan weer voordeel gehaald uit het activiteitsvolume dat tijdelijk werd gegenereerd door de uitfaseringsvoorwaarden van bepaalde steunmaatregelen bij het isoleren van daken in Vlaanderen. Zeer veel werken werden immers eind 2016 besteld voor uitvoering in 2017, wat aan de gezinnen die opdrachtgever waren de mogelijkheid bood om nog een fiscaal voordeel te genieten dat gekoppeld was aan de uitvoering van die werken. Dankzij deze steun gecombineerd met de gebruikelijke groeidyndamiek van dit segment⁴ kon de woningrenovatie met zowat 3% groeien, volgens Euroconstruct.

NIET-WOONGEBOUWEN

Tegen de achtergrond van een iets gunstigere economische groei zette de renovatie van niet-woongebouwen haar ontwikkeling voort op basis van haar gebruikelijke groeidyndamiek. Ook die houdt verband met een alsmear uitgebreider bestand, gericht op steeds hogere kwaliteit.

De specifieke vraag naar werken gericht op een betere beveiliging van allerhande niet-woongebouwen na de aanslagen van Parijs, eind 2015, en daarna die in Brussel in maart 2016 heeft de renovatie niet evenveel ondersteund als in 2016. In totaal groeide de renovatie van niet-woongebouwen met ongeveer 3% in 2017, volgens Euroconstruct.

⁴ Ter herinnering: deze dynamiek heeft te maken met een woningbestand dat alsmear uitgebreider wordt en met de steeds strengere kwaliteitsnormen, onder meer in verband met de verbetering van de energieprestaties.

De bouw van nieuwe niet-woongebouwen heeft echter geleden onder twee ongunstige ontwikkelingen. De eerste houdt verband met het project “Scholen van morgen”⁵, dat vrijwel volledig afgewerkt is en aanzienlijk minder werken heeft gegenereerd dan in 2016. De andere komt van het volume niet-woongebouwen vergund in 2016 dat gedaald is met 5%. In die omstandigheden is de bouw van nieuwe niet-woongebouwen met ongeveer 1% teruggevallen in 2017, volgens Euroconstruct.

BURGERLIJKE BOUWKUNDE

De burgerlijke bouwkunde profiteerde van twee gunstige factoren in 2017. De intensivering van de investeringen van de lokale overheden in het vooruitzicht van de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 is duidelijk een van die factoren. De start van de werken voor twee grote bouwplaatsen (het wegenbouwproject “Oosterweelverbinding”⁶ en de sluis van Terneuzen) vormt de

andere gunstige factor voor de ontwikkeling van de burgerlijke bouwkunde in 2017. In deze omstandigheden raamt Euroconstruct dat zij met ongeveer 7% gegroeid is in 2017.

CONJUNCTUUR VAN DE BOUWSECTOR IN 2018*

Uit de conjunctuurbeoordelingen van de aannemers tijdens de eerste maanden van 2018 blijkt een sentiment dat gunstig blijft. We merken inderdaad een bijna-gelijkheid tussen optimistische en pessimistische beoordelingen, terwijl de laatste al enkele jaren in de meerderheid bleken te zijn.

Het orderboekje van de bouwbedrijven blijkt ook meer gevuld te zijn begin 2018 dan een jaar voordien. Tijdens het eerste kwartaal was er gemiddeld 5,9 maanden werk tegenover 5,7 en 5,5 in dezelfde periode, respectievelijk in 2017 en in 2016.

In deze omstandigheden mag de bouw waarschijnlijk een nieuwe groei verwachten (met ongeveer 3,5%, volgens Euroconstruct) in 2018, ook al bestaan er nog verschillende onzekerheden over de omvang en de precieze oorsprong van deze groei.

⁵ Een project van publiek-private samenwerking voor de bouw van 165 scholen in het Vlaamse Gewest, hoofdzakelijk tijdens de jaren 2015-2016.

⁶ <https://www.oosterweelverbinding.be/oosterweel-link>.

WONINGBOUW

De al vermelde tijdelijke versnelling van de vraag die verband houdt met de verstrenging in 2018 van de energieprestatie-eisen in Vlaanderen kan de bouw van nieuwbouwwoningen in 2018 duidelijk ondersteunen.

De omvang van die versnelling en de precieze timing ervan, blijven nog onduidelijk. Dat die versnelling sneller in de cijfers schijnt te zijn opgedoken, betekent immers niet noodzakelijk dat zij sterker of eerder zou zijn dan de vorige. Er mag immers niet uit het oog verloren worden dat Vlaanderen overgestapt is op een elektronische procedure voor het behandelen van bouwvergunningen, die de vergelijking van de cijfers van 2017 met die van de vorige jaren zou kunnen beïnvloeden.

Hoe dan ook lijkt het zeker dat de bouw van nieuwe woningen in 2018 een aanzienlijke stijging kan verwachten. Door maar rekening te houden met een “EPB 2018”-effect met een intensiteit van maar 75% van het vorige (“EPB 2016”), verwacht Euroconstruct immers een groei van ongeveer 4% voor nieuwbouwwoningen in 2018.

De vooruitzichten blijven eveneens positief voor de renovatie. Nog altijd gedragen door haar groeidynamiek wordt haar groeitempo echter naar verwachting tijdelijk beperkt tot $\pm 1,5\%$. Zij zou inderdaad de impact onderkennen van het verdwijnen van het belastingvoordeel voor de isolatie van daken in Vlaanderen, terwijl de uitfasering van deze maatregel integendeel de renovatie in 2017 had bevorderd.

NIET-WOONGEBOUWEN

De hoge volatiliteit van de cijfers met betrekking tot de bouwvergunningen verleend voor niet-woongebouwen (schommelingen die soms uitkomen op 30 of 40% van semester tot semester) veroorzaakt grote onzekerheid voor de nieuwe niet-woongebouwen in 2018.

In deze omstandigheden blijkt het volume in 2017 vergunde nieuwe gebouwen (+20% vergeleken met 2016) niet noodzakelijk ge-

noeg om deze activiteiten te doen groeien. We zien trouwens al een terugval van zowat 20% (na seizoencorrecties) van de cijfers uit het laatste kwartaal vergeleken met het gemiddelde van de drie vorige kwartalen.

Toch lijkt het erop dat, volgens Euroconstruct, de niet-woningbouw, beschouwd in zijn geheel, kan uitgaan van een groei met minstens 2% in 2018, onder meer door het budget dat de federale regering heeft vrijgemaakt om overheidsgebouwen met betrekking tot justitie te renoveren.

BURGERLIJKE BOUWKUNDE

Burgerlijke bouwkunde blijft nog aanzienlijk groeipotentieel hebben voor 2018, ondersteund door de twee drijvende krachten die haar in 2017 al gedragen hebben. Naar verwachting zal zij immers profiteren van een laatste investeringsinspanning van de lokale besturen in verband met de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 2018. En zij zou ook moeten profiteren van de versnelling van twee grote bouwplaatsen (Oosterweel en de sluis van Terneuzen) die in 2017 werden opgestart. Op basis hiervan verwacht Euroconstruct een groei van ongeveer 10% in de burgerlijke bouwkunde in 2018.

*Teksten opgesteld in het kader van de samenwerking met de Confederatie Bouw, door de heer Jean-Pierre Liebaert, directeur.

Economie

KILOMETERHEFFING

De verschillende compensatiemaatregelen die de Waalse regering in januari en maart 2016 had gepland, werden verlengd voor 2017-2018.

Van deze maatregelen hebben er enkele direct of indirect te maken met de groevesector, namelijk het beheer van de overschrijding van de Frans-Belgische grens met 44 ton, een maatregel die de MTM-verhoging mogelijk maakt, de eco-combi's, de invoering van Begeleidingscomités in het kader van wijzigingen aan de sectorplannen, de verlaging van gemeentebelastingen die wegen op de sector, de vermindering van de voorheffing.

Minister Di Antonio heeft zijn goedkeuring gehecht aan de IDIT-studie (Institut du Droit International des Transports) die het standpunt van het Waals Gewest inzake het vrije overschrijden van de Belgisch-Franse grens bevestigt voor zover de Belgische en Franse verkeersregels worden nageleefd. Niets staat dus nog het grensoverschrijdend vrachtwagenverkeer tussen Frankrijk en België in de weg voor vrachtwagens met een MTM van 44 ton.

Samen met de diverse betrokken overheden voerde Fediex, via de aangesloten firma Hoslet, op 19 februari 2018 een test op ware grootte uit aangaande de MTM-verhoging van 44 naar 50 ton. Deze proef maakte duidelijk dat het ontwerp van Waals regeringsbesluit dat ter discussie ligt binnen de Waalse regering, pro-

bleemloos kan worden geamendeerd wat betreft de maximale toegestane massa op de voorste tridem, waarmee de uitrusting effectiever wordt.

De Waalse regering heeft de evaluatie van de impact van deze maatregelen toevertrouwd aan de firma STRATEC. Deze zal einde 2019 haar besluiten voorleggen. Intussen kreeg de groevesector, net zoals de landbouw-, de hout- en de afvalsector de erkenning dat ze zwaar getroffen worden door de maatregel van de kilometerheffing.

Fediex is als vertegenwoordiger van de Union Wallonne des Entreprises lid van het Comité de Pilotage voor de opvolging van de kilometerheffing die werd ingevoerd door de Waalse regering. Dit stuurcomité vergadert tweemaandelijks en waakt over de

uitvoering van de begeleidingsmaatregelen waartoe de Waalse regering heeft beslist.

UPTR/FEDIEX-CHARTER “STEENGROEVEN & TRANSPORT” – VEILIGHEID ÉÉRST!

Op 5 juni 2015 ondertekenden FEDIEX en de UPTR (Union Professionnelle du Transport et de la Logistique) een charter “Steen-groeven & Transport”.

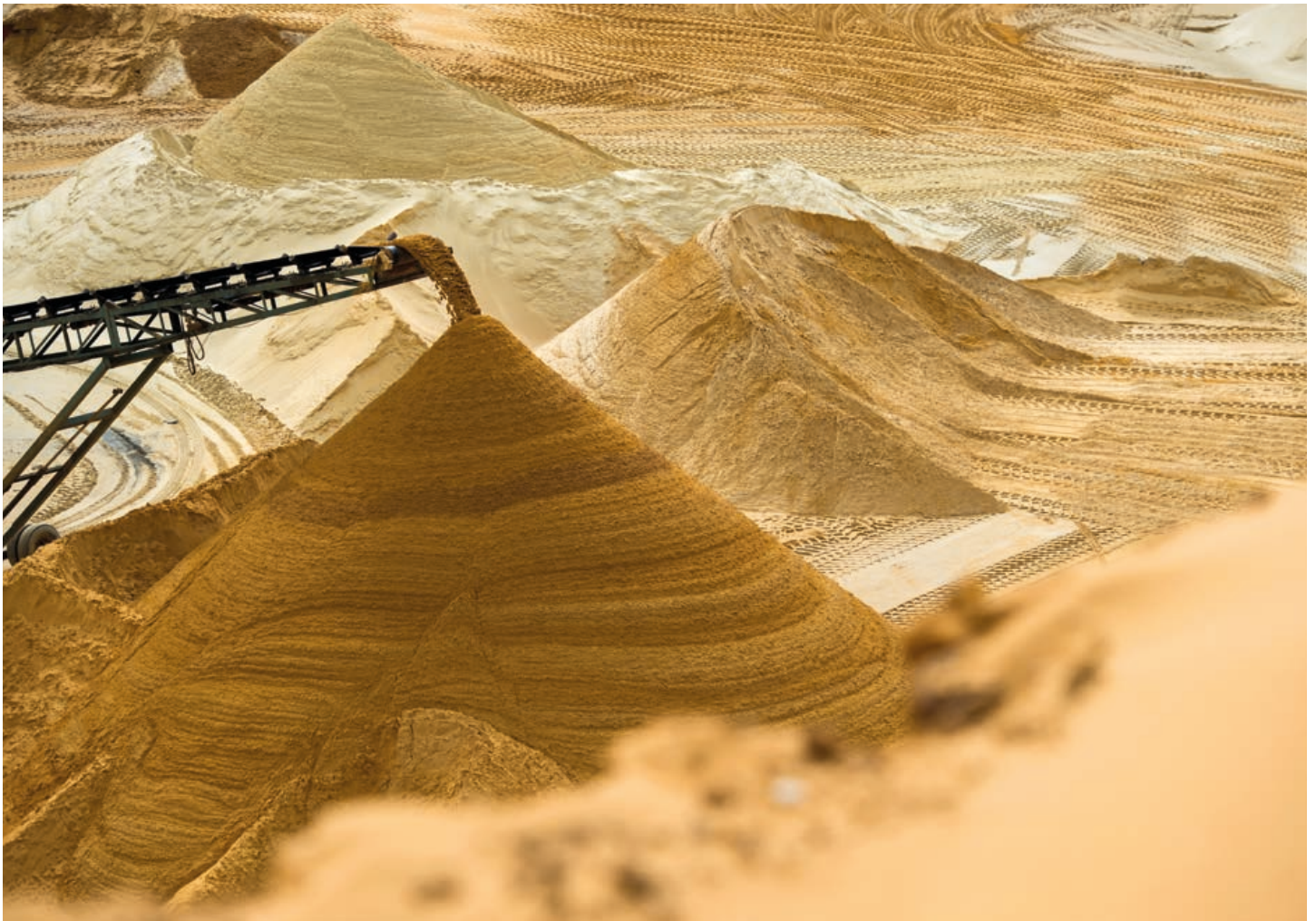
In het teken van de veiligheid werden allerlei sensibiliserings- en concrete acties opgezet:

- Realisatie van de eerste Waalse zone voor afstelling van achteruitkijkspiegels op privé-terrein;
- Realisatie van een film over de goede praktijken bij het laden van granulaten.

Op 7 oktober vond de technische veiligheidsdag plaats met als thema “Verkeer, onthaal en veiligheid voor extern groevetransport” voor de preventieadviseurs van beide sectoren. (cf. punt werkgroep Veiligheid pagina 23.)

Er wordt gewerkt aan een plan voor de implementering van veiligheidsregels voor transporteurs op de groeve. Bedoeling is op een visuele en intelligente manier aan elke transporteur de absoluut te respecteren minimumregels uit te leggen om gevaarlijk gedrag en derhalve ook ongevallen te voorkomen op de terreinen van groeven.

Ruimtelijke ordening en Leefmilieu

WETBOEK RUIMTELIJKE ONTWIKKELING EN TOEGANG TOT VINDPLAATSEN

Op 1 juni 2017 is het CoDT (Code de Développement Territorial – Waals Wetboek van Ruimtelijke Ontwikkeling) in voege getreden. Deze tekst bevat twee belangrijke verbeteringen voor de steengroevesector: enerzijds de mogelijkheid om gelijktijdig een aanvraag tot wijziging van het sectorplan en een vergunningsaanvraag in te dienen; anderzijds het onderscheid tussen het gebied van aanhorigheden van ontginningen, bestemd voor vaste installaties (bebouwingsgebied) en het eigenlijke ontginningsgebied (dat niet meer onderworpen zal zijn aan een compensatie).

Het gaat om twee essentiële vereenvoudigingen van procedures die het proces van aanvragen tot wijziging van het sectorplan versnellen. Sinds het wetboek in voege is getreden, werd de verhoopte spectaculaire versnelling in dossierverwerking echter voorlopig nog niet vastgesteld.

In deze context blijft de sector pleiten voor meer middelen voor de administratie om de dossiers tot wijziging van het sectorplan te verwerken. Dit is absoluut cruciaal om de geaccumuleerde achterstand onder de CWATUPE (Code wallon de l'aménagement du territoire, de l'urbanisme, du patrimoine et de l'énergie - Waals wetboek van ruimtelijke ordening, stedenbouw, pa-

trimonium en energie) te kunnen wegwerken en het hoofd te bieden aan de nieuwe dossiers die vanaf nu worden ingediend onder het CoDT.

Daarnaast heeft de sector enkele belangrijke uitdagingen geïdentificeerd waarvoor verheldering noodzakelijk is: de correcte toepassing van de overgangsmaatregelen en verduidelijking van de gelijktijdige procedure voor sectorplan en vergunning. De CRAEC (Commission Régionale d'Avis pour l'Exploitation des Carrières - gewestelijke adviescommissie voor de exploitatie van steengroeven) heeft dit dossier naar zich toegetrokken en zal in de loop van het eerste halfjaar van 2018 aan-

bevelingen formuleren voor de administratie en de regering.

UITGEGRAVEN GRONDEN EN NUTTIGE TOEPASSING VAN AFVAL IN HET AANHORIGHEDEGEBIED VAN ONTGINNINGEN

De Waalse regering heeft een ontwerp van besluit opgesteld met betrekking tot het beheer van uitgegraven gronden. De tekst is voor advies voorgelegd aan de milieupolen, ruimtelijke ordening en aan de CRAEC.

Deze tekst introduceert een systeem voor kwaliteitscontrole en traceerbaarheid van de verplaatsingen van uitgegraven gronden. Hij wijzigt ook het CoDT-besluit aangaande de voorwaarden voor groepering van inert afval en opwaardering van aarde en keien in aanhorighedengebieden van ontginningen.

Dankzij dit besluit zou het beheer en de traceerbaarheid van uitgegraven gronden beter kunnen worden gecontroleerd, met eerbied voor bescherming en rationeel gebruik van bodem en ondergrond.

Het mechanisme dat tot stand wordt gebracht, is a priori van aard om de nodige milieubaarborgen af te leveren om gronden van buiten de aanhorighedengebieden van ontginningen te ontvangen. Het geplande systeem lijkt echter nog relatief log en complex, vooral in termen van termijnen en middelen die de administratie kan inzetten om de controle te verzorgen.

De sector heeft diverse opmerkingen en aanbevelingen geformuleerd die werden opgepikt door de geraadpleegde instanties. Het gaat om:

- De nood aan een betere afstemming tussen de ontwerp tekst en het besluit van de Waalse regering van 14 juni 2001 dat de nuttige toepassing van sommige afvalstoffen bevordert;
- De ontsluitingsgronden die een bijzonder geval van uitgegraven gronden vormen: zeer vaak niet verontreinigd en ter plaatse opnieuw gebruikt voor rehabilitatie of onderworpen aan de wetgeving omtrent ontginningafval. De sector stelt voor om

rekening te houden met deze bijzonderheden in de toepassing van het uitgewerkte systeem, om redundante of overbodige administratieve lasten te vermijden;

- De creatie van een specifieke rubriek voor de nuttige toepassing van gronden en keien in het aanhorighedengebied van de ontginning. Het is essentieel deze operatie te onderwerpen aan een vergunning en ze te omkaderen. De drempel die klasse 2 onderscheidt van een klasse 1, voorgesteld op 100.000 m³, lijkt echter buitensporig laag. Het voorstel van de sector, ondersteund door de CRAEC en de Milieupool, was deze grens op te trekken naar 1.000.000 m³;

Het feit dat de nuttige toepassing van gronden en keien in een preventiegebied voor waterwinning niet de facto verboden zou moeten worden maar omkaderd door een milieueffectenstudie.

Bij de redactie van deze tekst is het ontwerp van besluit nog niet het voorwerp geweest van een definitieve goedkeuring door de Waalse regering. Indien rekening wordt gehouden met de opmerkingen van de Milieupolen en de CRAEC, zou de inwerkingtreding van dit besluit meer ecologische en juridische zekerheid kunnen garanderen voor de nuttige toepassing van uitgegraven gronden, zowel in de steengroeven als daarbuiten.

BEHEER VAN INDUSTRIEEL AFVALWATER

De Waalse regering had in maart 2016 een besluit goedgekeurd met daarin de verplichtingen van de belastingplichtigen op het vlak van de lozing van industrieel afvalwater en de mogelijke afwijkingen op dat stelsel. Deze tekst vermeldde voorts de werkingsregels inzake controle en monsterneming.

De steengroeven vormen echter een bijzonder geval. Het geloosde water is grotendeels een mengsel van regenwater, afvloeiend water en grondwater (wanneer de ontginning onder de grondwaterlaag plaatsvindt). De berekening van de vuilvracht van de groeveactiviteit kan niet op dezelfde manier plaatsvinden als voor een andere industrie. Zo worden de stikstof- en fosforconcentraties (vaak hoog in afvalwater) niet beïnvloed

door de ontginning maar wel degelijk door activiteiten in de omgeving.

Deze situatie is sinds begin 2017 opgehelderd door een administratieve rondzendbrief waarover was onderhandeld tussen Fediex en de Administratie. Er is nu een betere toepassing van het “vervuiler betaalt”-principe. In de loop van 2018 zal deze rondzendbrief nog geëvalueerd worden.

STEENGROEVEN EN DE LANDBOUWWE-RELD: EEN ONTWIKKELINGSPLAN VOOR DE BIODIVERSITEIT

Fediex en de FWA (Fédération Wallonne de l'Agriculture - Waalse landbouwfederatie) vierden in 2017 de 10e verjaardag van hun samenwerkingsakkoord, het “Charte de bonne cohabitation”. Voor deze gelegenheid ontwikkelde het overlegcomité een plan tot verbetering van de synergieën tussen de biodiversiteitsacties van de steengroeven (meer bepaald in het kader van het project LIFE in Quarries) en deze in de landbouwgebieden (agro-milieumaatregelen). Het project werd gelanceerd tijdens het seminarie van 23 juni 2017 dat de link tussen de ontginningsactiviteit, de natuur en de biodiversiteit onderzocht.

Het project zet zeer interessante stappen vooruit. In het kader van dit project kreeg het departement Agro-Bio-Tech van de universiteit van Luik een opdracht toevertrouwd voor een analyse van het ontwikkelingspotentieel van de biodiversiteit op landbouwpercelen naast 6 ontginningsites die werden geselecteerd voor hun exemplarisch karakter.

Het onderzoek identificeert voor elke groeve coherente groepen van soorten of habitats op basis van hun ecologische eisen: soorten die verbonden zijn met grote wateroppervlakken (bv. kamsalamander), pionierende watervlakken (rugstreeppad), rotsachtige omgevingen (muurhagedis), losse taluds (oeverzwaluw), droge of vochtige weiden of grasvelden, en de soorten die huizen en zich voortplanten in de groeve maar die hun voedsel zoeken in het landbouwgebied (bv. vleermuis, oehoe, ...).

De studie stelt voor om in de landbouwgebieden verbindingselementen (lineair of van het type ‘stepping stones’) te ontwikkelen tussen naburige (enkele km) steengroeven of tussen een steengroeve en een biologisch interessant gebied (Natura 2000, site van groot biologisch belang, ...).

Hiervoor worden vele maatregelen aangeboden: ontwikkeling van stroken hoog gras (gunstig voor de rugstreeppad), behoud van onbewerkte gronden op sommige taluds (voor solitaire bijen), ontwikkeling van natuurlijke grasvlaktes, behoud van ongemaaide schuilstroken, beperking van productiemiddelen, enz.

De aanwending van deze maatregelen hangt nu vooral af van de goede wil van landbouwers om deze aanpak te onderschrijven. Het project wordt gerealiseerd in nauwe samenwerking met Natagriwal dat instaat voor de promotie van de agro-milieumaatregelen bij de landbouwers.

SECTOROVEREENKOMST ENERGIE/CO₂

De groevesector heeft zich geëngageerd in een sectorovereenkomst “van de 2^e generatie” tot einde 2020. De 20 sites die deelnemen aan het project, hebben zich in 2015 ertoe verbonden om hun energie-efficiëntie over de periode van 2005 tot 2020 te verbeteren met 10,01% en hun CO₂-uitstoot in diezelfde periode met 9,80% te verminderen.

Het voortgangsverslag, met de gegevens van 2016, toont aan dat de doelstellingen al overschreden zijn, met waarden van 12,99%, respectievelijk 12,90%.

Merk op dat er nog altijd progressiemarge is voor deze indexen, ook al is de einddoelstelling reeds overschreden en al hebben meerdere sites hun individuele doelstelling reeds bereikt.

De aanzienlijke verbetering die in 2015 werd geregistreerd en die wordt bevestigd met de cijfers van 2016, komt namelijk vooral van het feit dat de “grootste verbruikers” binnen Fediex hun fabricageprocedés zijn blijven verbeteren, bovenop de realisatie, in alle sites, van een gedeelte van de mogelijke verbeterstappen die tijdens hun grondige audit naar voren waren gekomen.

In 2016 werden 9 verbeterstappen voor een totaal investeringsbedrag van 2.154.590 euro uitgevoerd. Hiervan waren er 5 niet eens opgenomen in het actieplan dat was opgesteld tijdens de grondige energieaudit.

HET PROJECT LIFE IN QUARRIES

Het project **LIFE in Quarries** verenigt wetenschappers en de groevesector rond de gemeenschappelijke doelstelling om een biodiversiteitsbeheer te ontwikkelen dat past in de dagelijkse activiteit van een groeve.

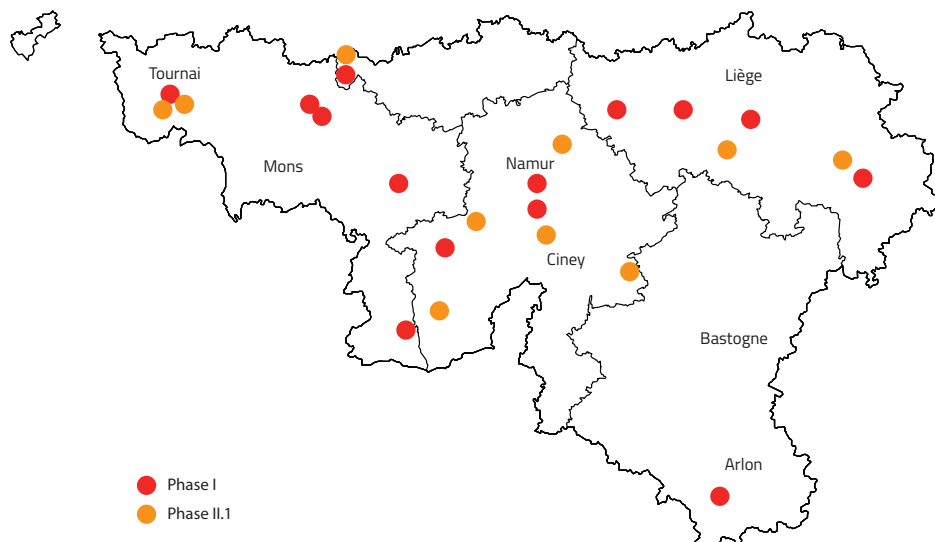
In dit stadium openen 15 ondernemingen de deuren van 24 actieve groeven. Ze besteden tijd in dit project van 5 jaar (2015-2020) dat gestructureerd is in diverse fasen, om de bewijskracht van dit project duidelijk te maken en te bevestigen:

- De eerste fase (2016-2018), waarin de goede praktijken worden gedefinieerd, getest en gekeurd in **14 piloot-groeven**, beëindigt haar eerste jaar met concrete conserveringsacties;
- De tweede projectfase (2017-2020), waarin de herhaalbaarheid van de acties moet worden bewezen in **10 andere groeven**, bereikt nu de afronding van de bespreking van de actieplannen die de natuurbewegingen voorstellen op basis van de biologische inventarissen van 2017;
- In een derde fase (2019-2020) kunnen nog andere groeven aansluiten en kunnen de goede praktijken op Europese schaal verspreid worden.

STEEDS MEER ACTIE OP HET TERREIN

De instandhoudingsacties die sinds 2016 worden gevoerd op de 14 sites van fase I, tonen een positieve balans. Diverse doelstellingen zijn al ruimschoots overschreden. In 2018 ligt de focus op de continuïteit in de actieplannen met de permanente natuur en de 10 sites van fase II.1.

	Gerealiseerd 2017	Doelstelling LiQ
Pionierpoelen	193	60
Pioniergrasvelden	2,95 ha	6 ha
Losse bermen	4 stuks	6 stuks
Schuilplekken	55 aangelegd	48 aangelegd
Permanente poelen	32 stuks	12 stuks
Zacht glooiende oevers	130 meter	200 meter
Drijvende platformen	4 stuks	8 stuks

CONCEPT "DYNAMISCH BEHEER VAN DE BIODIVERSITEIT"

Het project LIFE in Quarries steunt op het concept **dynamisch beheer van de biodiversiteit (DBB)**, dat mikt op optimalisering van behoud en ontwikkeling van het **biologisch potentieel** van actieve groeven, met gewaarborgde **rechtszekerheid** die noodzakelijk is voor het verloop van de ontginningsoperaties.

Het concept is technisch realistisch op ecologisch vlak, mits naleving van goede beheerpraktijken; de **wettelijke uitdaging** is echter primordiaal om deze kans op co-ontwikkeling van biodiversiteit en industriële activiteit te grijpen. Dit is een interessan-

te win-win op ecologisch, economisch en maatschappelijk vlak.

SERES (UCL) heeft een ambitieus wettelijk onderzoek gevoerd om de compatibiliteit van dit DBB-concept met de eisen van het internationale, het Europese en het Waalse recht te analyseren. De resultaten van dit onderzoek zullen dienen als wettelijke basis voor de uitwerking van engagementen voor langere termijn in de vorm van charters tussen de deelnemende groeven en de DNE. Deze charters waarborgen het voortbestaan van de instandhoudingsacties voor een termijn van 15 jaar, zowel voor beheer en opvolging van pionierende natuur als voor het behoud van permanente natuur.

OPLEIDING TOT ZELFSTANDIG BEHEER VAN DE BIODIVERSITEIT

Het LIFE-project is beperkt in de tijd. Het is daarom belangrijk nu al te anticiperen op continuïteit van de acties dankzij progressieve overname van het beheer van de biodiversiteit door de deelnemende groeven. Hiertoe werden een reeks opleidingsmodules georganiseerd voor een verscheiden publiek:

- **Module “management”**: korte sensibiliseringsopleiding door prof. Grégory Mahy (ULg-Gembloux);
- **Module “verantwoordelijke voor milieu en/of exploitatie van groeven”** met een module in twee delen (2x2 dagen): theorie (15-16 mei 2017) en praktijk (12-13 juni 2017);
- **Module “Personeel op het terrein”** die in 2018 zal worden gegeven op de deelnemende sites.

Sociaal

SECTOROPLEIDINGEN

De leden van Fediex worden geregeld gesensibiliseerd voor het belang van opleidingen om te voldoen aan de wettelijke verplichtingen in dat verband. Ze kunnen blijven rekenen op het aanbod van CEFOMEPI, het opleidingscentrum voor de sector van klein graniet en blauwe steen in België (PSC 102.01 en PC 203).

Opleiding is een federale én gewestelijke bevoegdheid: de opleidingsdoelstelling van 1,9% of 5 interprofessionele dagen behoort tot het federale niveau, terwijl de hulp voor continue vorming een gewestmaterie is. Tot de gewestelijke voorzieningen behoren de opleidingscheques, het aanpassingskrediet, het mentoraat, het plan opleiding-inschakeling en het educatief verlof.

Dit laatste is in feite gedeeltelijk ge-regionaliseerd. De sociale commissie staat ter beschikking van haar leden om ze te informeren over de sectorstappen die elke sector kan ondernemen: het gaat om opleidingen die voor een activiteitensector worden georganiseerd en waarvoor een erkenning kan worden aangevraagd bij de voorzitter van het bevoegde paritair comité.

Het thema van de opleiding zal overigens ter sprake komen tijdens de 2018 HR-dag. Dan zullen in aanwezigheid van het VBO en de FOREM (maar ook van werkgevers die getuigen over de praktijk op het terrein) de wettelijke verplichtingen inzake opleiding worden besproken, naast de meting van de opleidingsinspanning via de sociale balans, de opleidingsondersteuning, de planning

van bevoegdhedenbeheer en de definitie van een goed opleidingsplan.

DE ACTUALITEIT VAN DE SOCIALE COMMISSIE IN 2017

2017 was een druk jaar wat sociale actualiteit aangaat: onderhandelingen en hervormingen in de eerste helft van het jaar; daarna een trein van sociale actualiteit in het tweede halfjaar.

De leden van de sociale commissie bescherming en preventie werden driemaandelijks door de heer David Rozenblum van GSV (Verbond Staalindustrie) gebriefd over alle sociale actualiteit van 2017. Wat onthouden we hiervan?

INTERPROFESSIONEEL AKKOORD (IPA) 2017-2018

Het interprofessioneel akkoord (IPA) 2017-2018 dat op 2 februari 2017 werd gesloten, omvat 4 **grote thematische doelstellingen**: de **loonnorm** die de maximale marge voor de stijging van de loonkosten voor 2017-2018 vastlegt op 1,1%, de **verlengingen en kader-cao's voor de SWT's en eindeloopbaanstelsels**, de **nieuwe visie op het interprofessioneel overleg** (digitalisering van de economie en de arbeidsmarkt, groeiende problematiek van burn-out en absentisme, de administratieve vereenvoudiging, de dramatische mobiliteit, ... en tot slot **het welvaartsvast maken van de sociale uitkeringen en van de maatschappelijke hulpverlening**.

HERZIENING VAN DE WET VAN 1996

De wet van 19 maart 2017 tot wijziging van de wet van 26 juli 1996 tot bevordering van de werkgelegenheid en tot preventieve vrijwaring van het concurrentievermogen (BS 29 maart 2017) is op 1 januari 2017 in werking getreden.

Verskillende wijzigingen van de wet op de loonnorm zijn gericht op een voortzetting van de reeds geleverde inspanningen met het oog op de werkgelegenheid, en op het verminderen van de loonhandicap tegenover de buurlanden (meer bepaald de tax shift die de werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid met 25% vermindert en waarvan de 2^e fase op 1 januari 2018 in werking is getreden).

WET OP WERKBAAR EN WENDBAAR WERK

De wet van 5 maart 2017 (BS 15 maart 2017) betreffende werkbaar en wendbaar werk bevat maatregelen die op 1 februari 2017 van kracht zijn geworden en andere die op sectorniveau kunnen worden geactiveerd: het annualiseren van de werktijd, het optrekken van de interne grens voor het presteren van overuren, de invoering van een nieuwe mogelijkheid om per jaar tot 100 vrijwillige overuren te presteren, de mogelijkheid om een stelsel van wettelijk geregeld occasioneel telewerk in te voeren, de invoering van een wettelijk kader voor glijdende werktijden, verplichting om jaarlijks 5 dagen op

leiding per voltijds equivalent te plannen, de verlenging van palliatief zorgverlof en tijdskrediet om gezondheidsredenen, de invoering van het loopbaansparen, de vereenvoudiging van het deeltijds werken, ...

ECONOMISCHE HERSTELWET

Het zomerakkoord van de federale regering (programmawet van 25 december 2017 - BS 29 december 2017) omvat sociaal-economische hervormingen ter bevordering van rekruteringen, waarvan de meeste al van kracht zijn sinds 1 januari 2018: flexi-jobs (uitbreiding tot andere sectoren), herinvoering van een impliciete proefperiode (korte opzegtermijnen tijdens de eerste 6 maanden van een aanwerving), starterjobs, activeringsbijdrage voor de werknemers met prestatievrijstelling, verhoging van het minimumpensioen voor een volledige loopbaan, invoering van een nieuw stelsel van winstpremies (anders dan cao 90), verhoging van de speciale bijdragen op de aanvullende pensioenen, opheffing van het collectieve-bonusplan bij bedrijfssluiting, ...

HERINTEGRATIE VAN LANGDURIG ZIEKEN

De herintegratie van langdurig zieken wordt geregeld door de 2 KB's "Gezondheidstoezicht" van 28 oktober 2016 en "RIZIV" van 8 november 2016 (van kracht sinds 1 decem-

ber 2016) en door de wet van 20 december 2016 (van kracht sinds 9 januari 2017). Dit thema werd besproken tijdens de HR-dag van Fediex op 10 februari 2017, begeleid door het VBO, Galilei en CESI. Nieuwe ontwikkelingen worden geregeld besproken op de Sociale Commissie.

OPLEIDINGSINSPANNINGEN: CONVERSIE VAN DE OPLEIDINGSINSPANNING TOT DAGEN

De interprofessionele doelstelling inzake opleidingsinspanningen ter waarde van 1,9% van de loonmassa is sinds 1 januari 2017 omgevormd tot gemiddeld 5 opleidingsdagen per vte en per jaar. (Maatregel uitgevoerd door het KB van 5 december 2017.) Dit kan op drie manieren geconcretiseerd worden:

- Per sectorale cao waarin een inspanning van gemiddeld minstens 2 dagen per jaar en per vte wordt gepland, naast een groeitraject om tot de doelstelling van 5 dagen te komen;
- Of via een opleidingsdoelstelling die gelijkwaardig is aan het huidige niveau, maar uitgedrukt in dagen (verlenging van de bestaande sectorale cao's);

- Of op bedrijfsniveau via een individuele opleidingsrekening, waarbij een inspanning wordt geleverd van ten minste 2 opleidingsdagen per jaar.

Bij gebrek aan sectorale cao of opleidingsrekening wordt voorzien in de volgende suppletieve regeling (= sanctie): individueel recht op 2 dagen opleiding per jaar en per vte.

Fediex raadt de ondernemingen aan om de deelname van hun werknemers aan beroepsopleidingen zoveel mogelijk op te voeren en om de sociale balans in te vullen.

STEUNMAATREGELEN VOOR DE WERKGELEGENHEID

Het Waals Gewest past sinds 1 juli 2017 nieuwe maatregelen in het voordeel van doelgroepen toe, naast bijbehorende overgangsmatregelen. Er zijn subsidies voorzien voor werkgevers die een jonge, laag- tot ongeschoolde werkzoekende, een langdurig werkloze, een 55-plusser of een jonge starter op de arbeidsmarkt aanwerft.

SECTORALE ONDERHANDELINGEN 2017-2018

Het IPA 2017-2018 en de loonnorm-cao, afgesloten op basis van de herziening van de wet van 26 juli 1996, vormen het wettelijke kader voor de loononderhandelingen in de sector.

Voor de periode 2017-2018 is de maximale marge voor de stijging van de loonkosten vastgesteld op 1,1% bovenop de indexering en de baremieke verhogingen (cao 119 van de NAR). Voor een goed begrip van wat mogelijk is binnen deze loonmarge, heeft Fediex een informatiesessie georganiseerd voor de leden van de paritaire subcomités van PC 102 (ontginningssector).

Om overschrijdingen van deze marge en de daarop volgende administratieve boetes te vermijden, kan bij de Algemene Directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen een voorafgaand advies gevraagd worden vooraleer een overeenkomst te sluiten. Elke ondertekende overeenkomst moet overigens vergezeld zijn van een verklaring die bevestigt dat de loonnorm werd gerespecteerd.

Op deze basis zijn de sectorale onderhandelingen 2017-2018 van de ontginningssector kunnen starten. Fediex heeft in deze context een informatieve rol gespeeld tegenover zijn leden, wat de evolutie van het interprofessioneel en sectoraal overleg aangaat, een coördinerende rol tussen de paritaire subcomités van de sector en tot slot ook een begeleidende rol in de voorbereiding van de eigenlijke onderhandelingen.

De algemene trend in alle paritaire subcomités van de ontginningssector (102) is een verlenging van de brugpensioenstelsels (SWT) en een verhoging van de effectieve en baremieke lonen met 1,1%.

Fediex speelt overigens ook een actieve rol in de collectieve onderhandelingen van PSC 102.09, in samenwerking met de heer Alain Sadzot van Agoria. Tijdens de inleidende vergadering werden – naast de gebruikelijke eisenbundel van de vakbondsorganisaties – de prioriteiten van de werkgevers voorgesteld. Een en ander leidde tot de invoering van een systeem tot neutralisering van het

effect van de niet-toepassing van de negatieve index.

Fediex heeft ook een synthesetabel opgesteld van de diverse akkoorden die werden ondertekend binnen de ontginningsindustrie en andere sectoren.

HERVORMING VAN HET LANDSCHAP VAN DE PARITAIRE COMITÉS

Na de werkzaamheden met het oog op de optimalisering van de structuren van de paritaire comités (zoals in 2016 gevraagd door minister Peeters) hebben de leden van PC 102 hun intentie bevestigd om deze stappen te ondersteunen. Daartoe werd de Werkgroep “WG 102 Hervorming van het paritaire landschap” opgericht en werd een werkprogramma vastgelegd.

Als voorbereiding op deze werkzaamheden heeft Fediex het initiatief genomen om een vergelijkende synthese op te stellen van de inhoud van de diverse paritaire subcomités van PC 102 en van sommige verwante sectoren (algemene informatie, arbeids- en loonvoorwaarden en andere voordelen).

Vooraleer het denkwerk aan te vatten werden de volgende principes vooruitgeschoven: de hervorming moet winst, doeltreffendheid en tijd opleveren; rekening houden met de economische finaliteit en de rentabiliteit die verschillend zijn voor elke subsector; geen automatische harmonisering van de arbeidsvoorwaarden; voorrang voor toenadering tussen paritaire subcomités, daarna tussen arbeiders en bedienden.

Er werd vervolgens voorrang gegeven aan het denkspoor van oprichting van één gezamenlijk vehikel in PC 102 om hierin in een eerste fase de volgende materies onder te brengen: opleiding, veiligheid-gezondheid, innovatie. Fediex en de vakbondsorganisaties hebben de vergelijkende analyses voor deze domeinen uitgevoerd. Ze zullen worden voorgelegd op de vergadering van 28 maart 2018 om conclusies te trekken en de volgende stappen van de hervorming te bepalen.

Techniek en veiligheid

NORMEN EN CERTIFICATIES

NORMALISERING VAN DE GRANULATEN IN EUROPA: STAND VAN ZAKEN

CEN/TC154

De productnormen voor granulaten werden in 2017 voorgelegd aan een formele stemming met een positieve uitkomst. De Europese Commissie heeft niettemin geweigerd ze te publiceren in het Publicatieblad omdat de verschillende categorieën moeten worden goedgekeurd door een gedelegeerde handeling. Volgens haar vergt de strikte toepassing van de CPR (Construction Products Regulation of Verordening Bouwproducten) enkele editoriale wijzigingen.

De CEN/TC154 heeft de door de Commissie gevraagde wijzigingen doorgevoerd en werkt met haar sa-

men om de elementen van een gedelegeerde handeling voor te bereiden.

CEN/TC227

Naast de productnormen werden ook de EN 13285 (ongebonden mengsels voor de wegenbouw) die afhangen van de CEN/TC227 ter stemming voorgelegd. Ook hier was de stemming positief, maar ook hier werd de publicatie geblokkeerd.

De CEN/TC227 mikt nu op een publicatie van de norm in 2018, en dit in vrijwillige (niet-geharmoniseerde) vorm zodat geen CE-markering gebruikt mag worden.

prNBN - B15-001 2017

Ook in 2017 is FEDIEX blijven deelnemen aan de werkzaamheden voor de B15001 2017. Wat betreft de voorgestelde maatregelen om de alkali-si-

liciumreactie te voorkomen, heeft Fediex gehamerd op het feit dat het gebruik van forfaitaire waarden de meest praktische optie is, terwijl een producent vandaag enkel hoeft te verklaren dat zijn granulaten niet-reactief (NR) zijn, hetgeen een aansprakelijkheidsprobleem genereert indien die reactie toch optreedt. Dit punt zal in 2018 worden besproken op het niveau van BE-CERT.

BENOR-CERTIFICATIE VOOR GRANULATEN

Als gevolg van hevige opmerkingen van de leden van Fediex over de invoering van intermediaire drempelwaarden voor chloorionen, werkt BE-CERT aan de verklaring van een gemiddelde waarde voor het chloridepercentage, te vermelden in de DoP. De discussie wordt vervolgd in 2018.

WERK GROEP GEZONDHEID & VEILIGHEID VAN FEDIEX

De WG Gezondheid & Veiligheid vergaderde 4 keer in 2017, organiseerde een technische dag en ervaart een mooie dynamiek bij de leden van Fediex. Deze werkgroep met een hoog gehalte aan interactieve uitwisseling helpt iedereen de veiligheid op de sites te verbeteren door voordeel te halen uit concrete voorbeelden en uitwisseling van goede praktijken. Ook de evolutie in de wetgeving (KB's) op dit domein komt aan bod met het oog op permanente conformiteit van de sector, onmisbaar voor elke activiteit.

RESPIRABEL KRISTALLIJN SILICA

Net zoals in 2016 bleven de debatten rond dit thema ook in 2017 bijzonder intens!

Ter herinnering: de Europese Commissie heeft bij de herziening van de Richtlijn over blootstelling aan carcinogene of mutagene agentia op het werk (Richtlijn 2004/37/EC) beslist om ook het respirabel kristallijn sili-

castof op te nemen dat door een industrieel proces wordt gegenereerd. Dit standpunt weerspiegelt de opvattingen van het driedelige adviescomité over gezondheid en veiligheid op het werk (lidstaten, representatieve werkgeversorganisaties en representatieve werknemersorganisaties). De limiet is vastgesteld op 0,1 mg/m³ (respirabele fractie – blootstelling per werknemer, gemiddelde over 8 uur).

De 4e herziening van de drempelwaarden voor gevaarlijke stoffen werd in 2017 onderzocht.

België (FOD Gezondheid) stelt als drempel voor alveolair stof (kwarts, tripel, tridyniet, cristobaliet) 0,025 mg/m³ voor, waarmee de Europese drempel door 4 gedeeld wordt.

Om deze drempel van 0,025 mg/m³ te counteren werd een bezwaardossier overhandigd aan de leden; dit leverde geen bijzondere commentaar op. Het werd daarom op 1 december 2017 overgemaakt aan de FOD Gezondheid.

Dit bezwaardossier werd gezamenlijk ingediend door Confederatie Bouw, FEBE en de volgende 6 federaties:

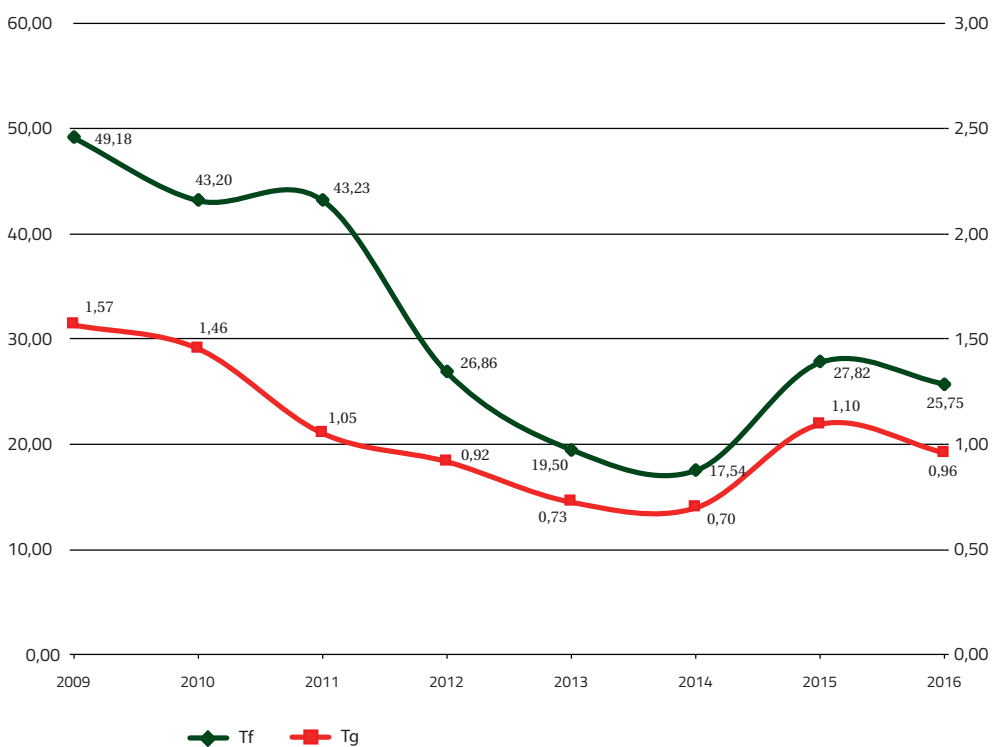
- Bedrijfsgroepering Zandgroeven
- BBF (Belgische Baksteenfederatie)
- Febelcem (Federatie van de Belgische Cementnijverheid)
- Fedicer (Verbond van Keramische Nijverheid van België)
- Fediex (Verbond van ontginningsbedrijven)
- VGI (Verbond van de Glasindustrie)

EVOLUTIE VAN DE SECTORALE VEILIGHEIDSTATISTIEKEN

In 2015 en 2016 zijn de cijfers aangaande arbeidsongevallen helaas opnieuw gestegen en bereikten in 2015 terug het niveau van 2012. We stellen in 2016 echter een vermindering van de frequentie- en de ernstgraad vast, zoals blijkt uit de volgende grafiek.

Veiligheidsstatistieken

TECHNISCHE DAG VEILIGHEID

Op 27 oktober 2017 vond de Technische Veiligheidsdag plaats. Het was een organisatie in samenwerking met de UPTR, met als thema: “Verkeer, onthaal en veiligheid van extern transport in de groeve”. Ongeveer 110 mensen uit de sector (groeven en transporteurs) waren aanwezig in het Hôpital Notre-Dame à la Rose in Lessines. Het publiek toonde veel belangstelling voor deze diverse problematieken!

De groep Lafarge-Holcim, meer bepaald de Site de l’Ermitage (porfier) verwelkomde de deelnemers in de namiddag voor een bedrijfsbezoek.

Wij benadrukken het belang van deze sectordagen voor de voortgezette opleiding van de preventieadviseurs, vooral omdat Fediex in dit verband al sinds 2014 erkend wordt door de FOD Werkgelegenheid.

Communicatie

2017: EEN JAAR VOL FEESTELIJKE EVENEMENTEN

2017 was een jubileumjaar. Fediex heeft zijn 75^e verjaardag waardig gevierd!

Het jaar was doorstikt met diverse manifestaties onder de hoge bescherming van Zijne Majesteit de Koning en rond de gevoelige thema's van de sector. Alle events werden gevolgd door sitebezoeken met in totaal ruim 500 deelnemers.

- Seminar van 21 april 2017 bij CCB met als thema “Spitstechnieken in dienst van het milieu en de buurtschap”, met bezoek aan de groeven van LafargeHolcim en Sagrex.

- Seminar van 11 oktober 2017 bij Sibelco, in samenwerking met Sagrex en NHM; thema: “De ontginningssector en zijn producten”, met bezoek aan de site in Mol.

- Seminar van 23 juni 2017 bij Nelles Frères (groeven van La Warche) met als thema “De natuur en de biodiversiteit”, gevolgd door een sitebezoek in samenwerking met het team van het project “LIFE In Quarries”.

Het jaar eindigde met een apotheose: een gala-avond op 24 november 2017 in BOZAR, in aanwezigheid van 400 mensen. Dit was voor minister M.-C. Marghem de gelegenheid om aan onze gewezen voorzitters en aan onze gedelegeerd bestuurder een ereteken vanwege Zijne Majesteit de Koning uit te reiken.

Minister-president W. Borsus van het Waals Gewest benadrukte het sociaal-economische belang van de sector en schetste voor de vergadering ook zijn tevredenheid over

de positieve evolutie van de sector, meer bepaald dankzij het partnerschappenbeleid dat Fediex al 10 jaar ontwikkelt.

EEN NIEUWE COMMUNICATIETOOL VOOR DE LEDEN

Het seminar van Sibelco werd opgeluisterd met een tentoonstelling over de producten van onze huidige, vroegere en toekomstige groeven evenals het gebruik ervan.

De Fediexleden die dat wensen, kunnen beschikken over deze tentoonstelling. Ook onze partners kunnen er gebruik van maken. Ze bestaat uit 8 presentatiekasten voor de volgende producten:

1. Zand
2. Kleiprodukten (zachte steen)
3. Kalksteen & dolomiet
4. Hard gesteente
5. Siergesteente
6. Materialen uit het verleden
7. Materialen van de toekomst
8. De mineralen in het leven van alledag

REDACTIE VAN EEN HERDENKINGSWERK

Er werd een herdenkingswerk gepubliceerd. Het voorwoord ervan, opgesteld door de voorzitter en de gedelegeerd bestuurder, verduidelijkt de draagwijdte:

“Tijdens de bezetting werd een organisatie opgericht die onze economische en maatschappelijke belangen ter harte zou nemen. Ze beantwoordde aan de noodzaak om een sterk, gemeenschappelijk economisch front te vormen dat aan de gesprekken met de bezetter kon deelnemen. Die onderhandelingen gingen onder meer over het voorkomen van gedwongen deportaties naar Duitsland, het verzekeren van de toegang tot gecontingenteerde producten en het verkrijgen van de nodige vervoermiddelen om het land te kunnen blijven bevoorraden. Op 23 juli 1942 werd bijgevolg de Unie van Belgische Producenten van Kalk, Kalksteen en Dolomiet (UCCD) opgericht, met als rechtspersoonlijkheid een coöperatieve vennootschap.

75 jaar later krijgt de organisatie een nieuwe naam. De UCCD is in 1989 al Fediex geworden, maar qua rechtsvorm is ze nog steeds een coöperatieve vennootschap. Ook de leden van toen zijn gebleven, maar de organisatie groepeerde inmiddels nog heel wat andere specialisten: porfier, zandsteen, zand, grind en siersteen.

Uiteraard is ook de context veranderd. We leven al lang niet meer in de oorlogsomstandigheden van toen, maar de sector neemt in de economische ontwikkeling van het land nog steeds een centrale plaats in. De producten van onze ontginningen dragen bij tot de welvaart van het land en het welzijn van de inwoners. Door het gebruik van de materialen uit onze rijke Belgische ondergrond kunnen we in de toekomst beter presteren en innoveren, terwijl we tegelijk het gebruik van grondstoffen tegengaan.

Voorts is de cultuur van de sector fundamenteel gewijzigd. “Een gelukkig leven is een verborgen leven”, moeten de ontginningsbedrijven vele jaren lang gedacht hebben. Vandaag is de sector er evenwel van doordrongen dat zijn duurzame ontwikkeling afhangt van een nauwe samenwerking met de plaatselijke gemeenschappen, de omwonenden, landbouwers, watermaatschappijen, transporteurs, de verschillende administraties, natuur- en milieubeschermingsverenigingen in het algemeen.

Om zijn leden bij al die gesprekken te begeleiden, is Fediex de voorbije jaren partnerships aangegaan met al wie onze ruimte, onze hulpbronnen en ons levenskader deelt.

In deze bundel, waarmee we de verjaardag van onze organisatie vieren, lieten we twee persoonlijkheden hun licht schijnen op onze activiteiten.

Om te beginnen onze geschiedenis. Professor en historicus Vincent Dujardin heeft in onze archieven grote getuigenissen verzameld. Hij doet het verhaal van 75 levendige jaren van uitdagingen, vooruitgang en ontwikkelingen.

Daarnaast is er onze fotograaf Emmanuel Crooy die zijn kunstzinnig oog over de groeven en installaties van onze leden liet gaan: niet met de blik van de ingenieur, maar met die van de artiest, die nieuwe evenwichten vindt, verrassende breuklijnen, een levende natuur en trotse, gelukkige vaklui.

Op onze respectabele leeftijd van 75 jaar beschouwen we die uiteenlopende vormen van aandacht als een mooi geschenk.”

**FÉDÉRATION DES INDUSTRIES EXTRACTIVES DE BELGIQUE
VERBOND VAN ONTGINNINGSBEDRIJVEN IN BELGIË**

Rue Edouard Belin, 7 | B-1435 Mont-Saint-Guibert | +32 (0)2 511 61 73 | info@fediex.be
www.fediex.be

